

DNEŠ

Jedinečná fotografická výstava v Praze

ČTVRTEK 10. DUBNA 2008

12 Kč (studentská sleva 12 Kč), XIV/10

Bouřlivá debata

Rusko versus Česko

strana 2

Check the Czech Dance

festival plný hudby a tance

strana 3

Lidovci navrhují opatření k omezení asistované reprodukce a interrupcí

V úvodu plánu, který včera odtajnila KDU-ČSL, a ve kterém zformulovala podmínky pro schválení reformy zdravotnictví, se mimo jiné píše: „Nejhorší možnou variantou by bylo, pokud by KDU-ČSL zaujala k tomuto zákonu absolutně moralistní postoj. Musíme respektovat politickou a společenskou realitu a jít cestou drobných postupných úprav. Měli bychom zvolit cestu postupného zpříšňování, vytváření brzd a pravidel.“

Z dokumentu, který zaslal Fleš Dnes e-mailem poslanec Jiří Carbol, šéf lidovecké odborné zdravotní komise, vyplývá, že lidovci zdmiňují schválení reformy prosazením pěti bodů. Nejkontroverznější z nich jsou ty, které se týkají asistované reprodukce a umělého ukončení těhotenství.

S navrhovanou úpravou podmínek pro umělé přerušování těhotenství by lidovci souhlasili pouze za předpokladu, že by k potratu ženy do 18 let věku předložily souhlas zákonného zástupce. V platné právní úpravě je toto omezeno věkem 16 let. Bylo by také nutné, aby ženy poskytovaly vyjádření otce dítěte, pokud je

znám, ale bez práva veta. Návrh reformy zdravotnictví hovoří o rovném přístupu při provádění umělého ukončení těhotenství cizinkám. To se zdá být lidoveckým poslancům příliš otevřené a chtějí prosadit, aby se týkalo pouze občanek z členských států EU. Do návrhu chtějí také zakotvit přímý odkaz výhrady svědomí pro lékaře a ostatní zdravotnický personál. To znamená, že zdravotníci by měli možnost odmítnout provést interrupci, pokud je v rozporu s jejich svědomím. Navíc navrhují povinné poradenství v případě potratů prováděných z zdravotních důvodů. To evokuje nechalvalně proslulou „potratovou komisi“ z doby minulého režimu.

„My nenavrhujeme žádnou liberalizaci toho stávajícího právního prostředí, nechceme, aby ten přístup k potratům byl jednodušší. Naopak jako si myslíme, že by měla více probíhat osvěta o tom, co vlastně umělé přerušování těhotenství je, aby i ženy byly dostatečně informovány.“ řekl k tomuto bodu Carbol.

V roce 2007 bylo v České republice přerušeno necelých 41 tisíc těhotenství.

Oproti roku 2006 se jejich celkový počet zvýšil o jeden tisíc. Dlouhodobý trend je nicméně sestupný a podle údajů statistického úřadu patří Česká republika k zemím s nejnižším počtem interrupcí v EU.

Lidovečtí poslanci se také domnívají, že návrh zákona rozšiřuje a příliš liberalizuje asistovanou reprodukci. Proto stanovili čtyři hranice, ve kterých chtějí tento zákrok zachovat spíše jako léčbu neplodných párů. Podle jejich názoru návrh věcného záměru zákona rozšiřuje asistovanou reprodukci z léčebné služby na kvazisociální službu. Navrhuje proto, aby asistovaná reprodukce podstupovaly pouze ženy žijící v heterosexuálním a stabilizovaném vztahu. Také anonymní dárcovství lze podle návrhu uskutečnit pouze v případě, že existuje muž, který uzná otcovství dítěte.

„Očekávám, že mi to předloží písemně,“ reagoval včera na lidovecký návrh ministr zdravotnictví Julínek. „Pak jsem ochoten o tom s nimi mluvit na seriózním jednání. Do té doby se k tomu nebudu vyjadřovat.“

ZDEŇKA KOTALOVÁ

O té asistenci se mi zatím jen zdá.

Foto archiv

Čunek se vrátil do vlády, Schwarzenberg požaduje audit jeho financí

Tajná schůzka premiéra Mirka Topolánka s předsedy ostatních koaličních stran a s ministrem zahraničí Karlem Schwarzenbergem z minulého úterý dospěla k nečekanému závěru: Jiří Čunek by se měl po pěti měsících opět vrátit do vlády. Lidí lidovců a zelených, které toto téma dlouhodobě rozdělovalo, se nakonec dohodli na kompromisu. Ministr zahraničí ze svého postu neodejde, jak původně tvrdil, ale trvá na tom, aby Čunkovu finanční minulost prozkoumal nezávislý auditor.

Na této podmínce se shodli všichni účastníci schůzky. Jiří Čunek se vyjádřil, že své rodinné finance považuje za mnohokrát prověřené a jasné a s auditem nemá žádný problém. Nebude se prý bránit ani případnému zveřejnění je-

ho výsledků. „V mých financích nikdy nic nejasného nebylo,“ prohlásil šéf lidovců. Martin Bursík po schůzce uvedl, že pro Stranu zelených „je v tuto chvíli nejdůležitější, že Karel Schwarzenberg zůstává ve vládě“. Pokud finance Jiřího Čunka prozkoumá nezávislá auditorská firma a výsledky auditu budou zveřejněny, jde podle Martina Bursíka o maximum, co bylo možné v koalici dohodnout.

Za ostudu a výsměch občanům považuje návrat Jiřího Čunka do vlády místopředseda poslaneckého klubu ČSSD David Rath. Jednou z možných reakcí opozice je podle něj i vyvolání hlasování o nedůvěře vládě. K tomuto postupu by se podle slov místopředsedy KSČM Jiřího Dolejše připojili i komunisté.

„Pokud by to nebylo prázdné heslo, tak se rádi přidáme,“ uvedl Dolejš k dotazu na toto téma.

Minulou středu pak Jiřího Čunka do funkcí vicepremiéra a ministra pro místní rozvoj znovu jmenoval prezident Václav Klaus. Ten se již dříve vyjádřil, že pokud koalice dospěje k závěru, že důvody Čunkovy demise pominuly, bude jejich rozhodnutí respektovat.

Náhly obrat v názorech Karla Schwarzenberga, který ještě donedávna podmiňoval své setrvání ve vládě nepřítomností Jiřího Čunka, vyvolal kritické reakce i v řadách jeho příznivců. Ministr zahraničí se hájí tím, že kdyby odešel, hrozil by rozpad celé koalice. „Rozhodnutí zůstat pro mě bylo těžší než odejít,“ řekl Schwarzenberg a do-

dal: „Neustoupil jsem však od zásadního požadavku na veřejné objasnění majetkových poměrů pana Čunka, ustoupil jsem pouze v načasování jednotlivých kroků.“

Výsledky auditu osobních financí Jiřího Čunka by měly být známy 1. července. Auditorská firma, kterou se Karel Schwarzenberg zavázal vybrat a zaplatit, by měla prověřit především původ 3,5 milionů korun, jež současný předseda KDU-ČSL uložil v roce 1998 na tři různé bankovní účty. Tento finanční obnos a fakt, že rodina Jiřího Čunka pobírala v roce 1998 sociální dávky, donutily staronového ministra pro místní rozvoj v listopadu loňského roku na svůj post rezignovat.

Auditor, kterého Karel Schwarzen-

berg vybere, rozhodně nebude v záviděníhodné situaci. Zákon totiž auditorské firmě nabízí jen velmi omezené prostředky ke zkoumání osobních financí. Pokud by se například Čunkova tehyně, které údajně část peněz patřila, rozhodla, že informace o svých účtech neposkytne, auditorovi nezůstane než toto rozhodnutí respektovat.

Auditu Čunkových financí se zřejmě neujme žádná ze čtyř nejrenomovanějších zahraničních firem působících na českém trhu. Současný ministr zahraničí sice zatím nezveřejnil společnost, kterou chce s požadavkem na audit oslovit, ale prohlásil, že „zabývat se jím nebude velká firma, ale ani nikdo úplně neznámý“.

ONDŘEJ KVAPILÍK

Zrušení poplatků v porodnicích vláda nepodpoří

Vládní kabinet zamítl návrh poslankyně Michaely Šojdrové (KDU-ČSL), který počítal se zrušením poplatků pro matky a novorozence v porodnicích. Rozhodnutí je pro předkladatelku překvapením, protože podle ní tyto změny byly zakomponovány ve vládním návrhu o stabilizaci rozpočtu.

Ministr zdravotnictví Tomáš Julínek (ODS) vládní „ne“ odůvodnil tím, že Šojdrová coby členka vládní strany nerespektovala koaliční dohody. V nich stojí, že s rozhodováním se má počkat, až bude dopad poplatků vyhodnocen. Podle původního návrhu mělo hodnocení proběhnout v létě, vláda ale nakonec přistoupila na požadavky lidovců, aby se konalo již po prvním čtvrtletí, tedy v horizontu následujících týdnů.

Šojdrová argumentuje tím, že svým návrhem nejde proti koalici: „Je shodný s tím, co vládní koalice dohodla, že upraví v poplatcích. Stanovisko mě tedy překvapilo a je mi líto, že vláda nebyla vstřícnější.“ Dodává, že vládou navrženou novelou v současné podobě nepodpoří, protože podle ní nedostatečně řeší otázku privatizace nemocnic. Stejně tak nehodlá stáhnout z jednání svou novelu.

Ta má přítom ve Sněmovně velkou šanci na schválení, protože kromě opoziční sociální demokracie a komunistů se dá předpokládat podpora za strany některých dalších lidovců a bývalých poslanců ČSSD Miloše Melčáka a Michala Pohanky. „Doufám, že poslanci budou mít větší pochopení pro tuto citlivou záležitost,“ řekla sama Šojdrová. ZDENĚK MÍKA

Ficova vláda schválila kritizovaný tiskový zákon

Slovenská vláda včera 81 hlasy schválila kontroverzní tiskový zákon, který dle novinářů i opozice omezuje svobodu slova. Vláda nepřijala ani jeden opoziční pozměňovací návrh a parlamentem prošel také nejkritizovanější bod zákona – právo na odpověď. To nařizuje vydavatelům uveřejnit odpověď i v případě, že byly zveřejněny objektivní a pravdivé informace. Jediný ústupek je v grafické úpravě, kdy redakce nebude nucena zveřejňovat odpověď ve stejném zpracování a velikosti jako původní informace.

Deníky proti tomuto tiskovému zákonu, který nahradí stávající zákon z roku 1966, protestovaly již 27. března. Na Slovensku tehdy vyšla většina novin s prázdnou titulní stranou jen s upozorněním nazvaným Sedm hříchů tiskového zákona.

„Je to hanebný zákon snižující demokracii na Slovensku,“ uvedl předseda opoziční strany SDKÚ-DS Mikuláš Dzurinda a dodal, že jedním z programových cílů strany bude tento zákon co nejdříve změnit.

Šéf opozice Robert Fico ho prosadil i přes to, že jej opozice upozornila, že v případě schválení tiskového zákona v současné podobě nepodpoří Lisabonskou smlouvu EU. O té by měl dnes jednat slovenský parlament. K jejímu schválení je třeba třipětinové většiny, a vláda tak potřebuje alespoň 5 hlasů opozice.

Možnost podpory evropské smlouvě naznačila v posledních dnech Strana maďarské koalice. Předseda SMK Pál Csáky jako jediný řekl, že alespoň v něm se zákon v poslední verzi zlepšil.

„Nebude to dobrý signál do opoziční spolupráce,“ reagoval předseda KDH Pavol Hrušovský a označil záměr SMK za porušení opoziční dohody. Hovoří se o tom, že SMK chce podporu Lisabonské smlouvy vyměnit za mírnější školský zákon, který počítá s rovnocenným počtem hodin výuky slovenského jazyka v maďarských školách.

Předsedkyně Slovenského syndikátu novinářů Zuzana Krútková zvažuje, že požádá prezidenta Gašparoviče, aby zákon vrátil do Národní rady. Ten připomněl, že opozice má možnost obrátit se na Ústavní soud, v případě neúspěchu pak na mezinárodní soud ve Štrasburku. Současně oznámil, že zákon podepíše. Pokud tak učiní, nabude nový tiskový zákon platnost k 1. červnu 2008.

ŠÁRKA PÁLKOVÁ

DNES

Nezvykle tichý summit NATO

Zmíníme-li se o setkání vrcholných politiků, většina z nás si zřejmě vybaví události, spojené se zasedáním Mezinárodního měnového fondu a Světové Banky v Praze roku 2000. Představí si nažehlené obleky „zástupců lidu“, kteří si třesou rukama a rozdávají úsměvy na všechny strany. A zřejmě si také vzpomenou na hlas jejich odpůrců.

Ostatně, pokusy o zablokování summitu a tvrdé střety antiglobalistů s policií se staly už téměř koloritem podobných setkání. Po poslední takovéto události nemusíme pátrat dlouho. V minulém roce se uskutečnilo zasedání představitelů zemí G8 v německém Heiligendammu, kam přišlo vyjádřit svůj nesouhlas téměř 80 tisíc lidí.

V uplynulých dnech proběhl v rumunské Bukurešti summit NATO. Nebýt toho, že odtamtud premiér Topolánek přivezl dohodu o výstavbě radaru v ČR, pravděpodobně by nás tato událost nikterak nevzrušila. Po viditelných bouřlivých protestech ani stopy, nekonalas by blokády letišť ani street party. Mohlo by se tedy zdát, že politika NATO je všeobecně schvalována

a v Rumunsku jsou doposud natolik vděční za přijetí do aliance, že vidí její činnost výhradně pozitivně.

Jenže nic není černobílé a odpůrců se i tentokrát našlo dostatek. Většinu z těch zahraničních ovšem nebylo dovoleno překročit hranice, což zní jako špatný vtip vzhledem k tomu, že Rumunsko je členem EU, ve které platí volný pohyb osob. Ti šťastnější, kteří unikli zadržování na hranicích a dostali se do země, zase mohli, podobně jako domácí odpůrci, na vlastní kůži pocítit tvrdost policejních obušků. V některých částech Bukurešti bylo dokonce nebezpečné i pouhé vycházení na ulici, protože při něm hrozilo zatčení.

Jistě lze namítnout, že měli politici, neobtěžování kritikou veřejnosti, alespoň klid na rozhodování o dalších krocích, které aliance podnikne. Pak by se ovšem také mělo zmínit, proč se tak bojí zastánců odlišných názorů, když svými postoji údajně reprezentují požadavky většinové společnosti. A zda si politici nedohadují kroky výhodné především pro sebe, spíše než pro blaho veřejnosti – vyloučené z možnosti projevit názor.

Očima
Martina Lepiče

Rusko a Evropa – perspektiva vztahů

Zažili jste utkání vašeho oblíbeného týmu přímo na stadiónu? Pokud ano, znáte tu atmosféru, to rozechvělé napětí, které společně prožívají fanoušci. Pocit spojení a solidarity.

Ano, to byl zápas! Zápas, při kterém se sešly v ostré polemice dva úplně odlišné názory, které vylučovaly jakékoli styčné plochy.

Seminář s názvem Rusko a Evropa – perspektiva vztahů, přerostl právě v takovou horkou diskusi, kde publikum sehrálo rozhodující roli. Český Autoklub

Maksim Piliutsk

9. dubna přivítal při nejmenším tři sta zájemců o toto téma a rychle se stal místem polemiky mezi hostem z Ruska, novinářem a profesorem Moskevského státního institutu mezinárodních vztahů Alexejem K. Puškovem a jeho českým oponentem, publicistou a novinářem Rádía Svobodná Evropa Jefimem Fištejnem. Třetím diskutujícím se stali diváci v sále. Moderátor Petr Mach se pouze snažil diskusi usměrňovat.

Alexej Puškov ve svém úvodním slovu vyprávěl o úspěších Ruské ekonomiky; o prudkém růstu HDP, o zdařilém vzájemném obchodu s Evropou. Snažil se rozptýlit mýtus o tom, že Rusko je zčásti státem asijským. Tvrdil, že i na dálném východě se žije západním stylem života. Představitel prezidia Rady vnější bezpečnosti a obranné politiky zdůrazňoval, že kulturně, historicky a ekonomicky Rusko bezesporu patří k Evropě. „Historicky jsme hráli jak kladné role tak i záporné, ale která jiná evropská země to nedělala? Brilantní je příklad Německa. To všechno potvrzuje, že my patříme k Evropě, jenomže sama Evropa nám nepřichází vstříc. Evropa chce, aby se Rusko vzdalo suverenity tím, že otevře přístup ke svým surovinám,“ řekl Puškov. Upozornil i na svůj rozhovor s Romanem Prodim, který řekl, že dokud bude naživu, Rusko nikdy nevstoupí do EU. Argumenty se hruly rychlostí blesku: „Nikdy jste neměli rozhodné volby, tržní mechanismy v ekonomice a svobodu projevu, neměli jste, nemáte, a velká otázka je, zda budete mít. Nejste Evropou v žádném případě,“ řekl k tomu expresivně jeden účastník z pléna.

Puškov pokračoval: „To, co se podle mého názoru odehrává dnes v Česku, velice jasně charakterizuje vnější politiku USA a NATO. V Česku je většina

proti umístění radaru v Brdech. Poslední průzkumy veřejného mínění ukazují, že protesty nejen že neslábnou, ale naopak u nich dochází k vzestupu. Až 68 % občanů je proti umístění radaru. Opírá se nejen o statistiku, viděl jsem na pražských ulicích protestující lidi s plakáty Ne radaru! Ne základnám! Takové chodící plakáty se objevují v různých částech metropole. Při tom česká vláda blokuje návrh opozice na vyhlášení referenda. V „demokratickém Česku“ vůbec zákon o referendu neexistuje. Takovým způsobem česká elita ignoruje názor svého národa,“ řekl Alexej Puškov.

Oponent ruského hosta Jefim Fištejn naopak uvedl: „Každá skutečnost se dá zařadit do jakéhokoli kontextu.“ Na argumenty Puškova ohledně průzkumu v USA, kde 81 % Američanů nesouhlasí s politikou své země, dodal pár rétorických otázek: „Američané nesouhlasí protože je tato politika slabá, nebo protože je příliš silná? Nebo je to 50 na 50? Snahou vnější politiky Ruska je znemožnit činnost USA ve všech směrech, nejde o žádný kompromis.“

Moderátor semináře Petr Mach se snažil diskusi usměrnit, ale marně. Publikum reagovalo emotivně, dávalo jednoznačně najevo souhlas s vystoupením Jefima Fištejna. Řečeno sportovní terminologií, Alexej Puškov prohrál.

Diskuze o radaru prohloubila rozkol ve Straně zelených

Sobotní zasedání republikové rady objasnilo důvody nespokojenosti zelených s jejich působením ve vládě. Odborné týmy vytvořily resortní analýzy ohledně plnění volebního programu. Nejvíce kritiky sklídili ministři občanských demokratů, výčitek však nebyli ušetřeni ani zelení ministři Martin Bursík a Karel Schwarzenberg. Analytici upozorňují na selhání strany v důležitých předvolebních slibech, které se může „zvýšenou měrou odrazit na postoji voličů Strany zelených v příštích volbách“. Jedná se zejména o přesun dopravy ze silnic na železnice, zlepšení kvality potravin či finanční pomoc rodinám.

Napětí ve straně zvýšilo také intenzivní vyjednávání ministra zahraničí Karla Schwarzenberga o výstavbě amerického radaru v Brdech. Finální postoj k radaru je stále nejasný, ačkoliv minulý měsíc slibovali zaujmout stanovisko podle výsledků zasedání NATO. Opoziční křídlo ve straně, vedené Danou Kuchtovou, Olgou Zubovou a Matějem Stropnickým, doporučilo poslancům hlasovat proti výstavbě základny. „Není jisté, že NATO převezme velení a řízení radaru hned a s určitostí. Nevidím,

že by podmínky, které si zelení stanovili na sjezdu, byly splněny,“ řekl Stropnický. Předseda strany Martin Bursík však uvedl, že rozhodnutí rady se opíralo o emoce, nikoliv o znalost situace, a že poslanci beztak nejsou povinni se usnesením řídit. „Určitě o tom ještě provedeme debatu,“ ujišťoval.

Před širším vedením strany se za své jednání museli zodpovídat jak Schwarzenberg, tak Bursík. Schwarzenberg se pokusil vymluvit zeleným prosazování referenda o radaru a zároveň vyzdvihl úspěchy jednání se Spojenými státy. Republiková rada poté hlasovala o důvěryhodnosti Bursíka coby předsedy a o dalším setrvání zelených ministrů ve vládě. Žádné personální ani politické zemětřesení se nekonalo, přesto rada prosadila podmínky, za kterých ministři ve vládě zůstanou. „Nejsou to požadavky. Jedná se většinou o body, které jsou jak součástí vládního programu, tak i programu zelených,“ prohlásil Matěj Stropnický. „Myslím, že se jedná spíše o soupis zbožných přání,“ reagoval Bursík. Argumentoval tím, že zelení nemohou ovlivnit dění na resortech ovládaných jinými politickými stranami.

JARKA KUTOVÁ

Nejvzácnější krokodýli v pražské zoo

V indickém stylu vstoupila v sobotu pražská zoologická zahrada do své sedmasedmdesáté letní sezony. Pracovníci zahrady pro to měli víc než dobrý důvod. V rámci oslav totiž návštěvníkům otevřeli Čambal, pavilon gaviálů. Nenápadná bambusem obložená stavba v dolní části areálu se stala domovem sedmi nejohroženějších krokodýlů světa.

shání svou oblíbenou potravu - ryby. Problémy působí i zvláštní výrůstek na čumáku dospělých samců, takzvaná ghara. Ta slouží nejspíše jako rezonanční orgán pro zesílení hlasu v době námluv, mnohé asijské kultury však věří, že má afrodisiakální účinky, a proto gaviály loví.

Člověk se dnes musí snažit gaviálům

ho parku. Právě na jeho území žije dnes největší populace gaviálů, která se prokazatelně rozmnožuje. Pražská zoologická zahrada gaviály dovezla s cílem využít obě možnosti ochrany. V budoucnu chce vytvořit dvě chovné skupiny, navíc podporuje i ochranné projekty přímo v místě výskytu gaviálů. Jedna koruna z každé prodané vstupenky do

„Gaviály indické, které se nám podařilo do Prahy získat, neuvídíte v žádné jiné evropské zoologické zahradě, jsou to nejvzácnější krokodýlové, kteří v přírodě žijí,“ uvedl ředitel zahrady Petr Fejk ve svém proslovu. Nepřeháněl, gaviálů indických zbývá v divočině severní Indie a Nepálu jen asi dvě stě kusů. Populace navíc nežije na jednom místě, takže někteří jedinci se nikdy nepotkají s jiným zástupcem vlastního druhu. Situaci komplikuje i fakt, že ze všech přežívajících zvířat je pouze 20 dospělých samců. Ani člověk to gaviálům příliš neusnadňuje, připravuje je hlavně o prostor k životu. Říční břehy, na kterých gaviálové s oblibou odpočívají, využívá k těžbě písku a průmyslový odpad znečišťuje vodu, v níž zvířata

indickým pomoci, bohužel snahy o reintrodukcí, tedy vypouštění zpět do přírody, dopadly velmi špatně. Většina vypuštěných zvířat uhynula, pravděpodobně v důsledku znečištění vody. Jednou z cest, jak tyto indické krokodýly s pinzetovitou čelistí uchovat pro budoucnost, je ochrana jejich přirozeného prostředí, druhou chov v lidské péči. Ani ten ale není na dobré úrovni. Dnes chová mimo Indii gaviály 10 zoologických zahrad v počtu jen 19 kusů, množit se je daří jen nemnoha indickým zařízením, například The Madras Crocodile Bank Trust. Právě odtud pochází i pražská skupina sedmi čtyřletých mláďat. Tři samci a čtyři samice obývají pavilon Čambal, který dostal jméno podle indické řeky a stejnojmenného národní-

zoo jde od začátku roku právě na záchraně programy ve volné přírodě.

Gaviálové indičtí patří mezi největší krokodýly světa, mohou měřit až 6,5 metru. Jsou dokonale přizpůsobeni lovu své výlučné kořisti, ryb. Jejich pinzetovitá čelisti fungují jako dokonalý lapací nástroj, pod vodou totiž vytváří minimální odpor. Pro člověka díky křehkosti tohoto loveckého vybavení nejsou nebezpeční ani v dospělosti. Dožít se mohou věku, který je srovnatelný s lidským. Na mláďata si chovatelé v Praze budou muset počkat, pohlavně dospělí budou mladí gaviálové nejdříve za deset či jedenáct let - samci ve třinácti, samice ve čtrnácti letech života.

MICHAL ŠTĀSTNÝ
FOTO PETR SUVOROV

Koninka týdne

Komu se nelení, tomu se zelení!

Radovan Krejčíř

Tiráž

flešDNES

Čtrnáctideník Fleš je produktem studentů prvního ročníku žurnalistiky FSV UK.

ŠÉFREDAKTORKA: Hana Jandová

Editoři: Anna Burdová, Lenka Gregorová, Lucie Vodáková, Tereza Radváková a Jan Suchan
Korektoři: Ondřej Kvapilík, Dominika Křihová, Ondřej Novák, Jiří Žák
Redaktoři: Jana Čermáková, Lucie Gaudlová, Lenka Gregorová, Mariana Grušová, Anna Havlovicová, Jan Horký, Tereza Jakešová, Klára Javůrková, Gabriela Kadlecová, Zdeňka Kotalová, Eva Kubátová, Jarka Kutová, Ondřej Kvapilík, Martin Lepič, Romana Loušová, Zdeněk Míka, Šárka Pálková, Maksim Piliutsk, Tereza Seidlová, Jan Suchan, Michal Štátný, Marek Švrkala, Zdeňka Trachtová, Lenka Vocilková

Česká taneční platforma: Check the Czech Dance!

Čtyřdenní přehlídka představí to nejzajímavější z domácí pohybové scény

Všechno, co jste chtěli vědět o domácím tanci, když jste neměli čas ho celý rok sledovat. Právě to vám podle jeho feditelky Marty Lajnerové nabídne festival Česká taneční platforma. Letošní 14. ročník uvede od 11. do 14. dubna ta nejlepší tuzemská představení za uplynulý rok. Vystoupení dosahující mezinárodní úrovně budou k vidění v divadle Ponec, DISK, Alfred ve dvoře a Duncan Centre. Milovníci tance se mohou těšit na skupiny DOT 504, NANOHACH a VerTeDance, na uznávané autory jako jsou Josef Fruček a Linda Kapetaneaová, ale i na nové talenty – Lea Čapková, Lenka Vágnerová, Ji Eun Leeová.

V rámci festivalu se uděluje Cena za nejlepší interpretaci, Cena časopisu Respekt za nejsilnější téma v tanečním ztvárnění a Cena diváka České taneční platformy. Hlavním oceněním, o jehož udělení rozhoduje porota složená z předních osobností české taneční scény, je Cena SAZKY za „objev v tanci“. Marta Lajnerová prozrazuje: „Cena podporuje

Hvězda letošního Tance Praha: Izraelská Kibbutz Contemporary Dance Company – choreografie Ekodoom. Foto archiv

každoročně umělce, který vytvoří nejzajímavější dílo. Je honorovaná částkou 400 tisíc korun, přímo určenou na pod-

poru nové inscenace oceněného umělce.“ Nad rámec této ceny dostane její držitel možnost zdarma realizovat nový pro-

jekt v prostorách divadla Ponec. Část prostředků může využít i k reprizování oceněného díla tak, aby je mohla zhlédnout co nejširší divácká obec. Podle Lajnerové je festival pro zúčastněné umělce hlavně možností zaujmout i zahraniční odborníky, dramaturgy a producenty, kteří na platformu každoročně přijíždějí.

Festival bude zahájen zítra ve 20:00 v divadle Ponec uvedením vítězné choreografie minulého ročníku, kterou její autorka Ioana Mona Popoviciová nazvala Portrét. Víkendové dny nabídnou po čtyřech představeních. Trojici choreografií IN-FINITO Věry Ondraškové, Small hour Václava Kuneše a Resonance Michala Záhory se platforma rozloučí v pondělí.

Česká taneční platforma svým načasováním předskakuje české události roku – mezinárodnímu festivalu Tanec Praha (letos od 1. června). Pokud tedy nestihnete „aperitiv“, rozhodně nepropasněte „hlavní chod“!

LENKA VOCÍLKOVÁ

Na Febiofestu oceňovali i diváci

V kině Village Cinemas Anděl se uskutečnil 15. ročník festivalu Febiofest, který tradičně uvedl snímky z různých koutů světa a přivítal mnoho zahraničních hostů, mezi nimi i režiséra Alana Parkera, který zde převzal cenu Kristián. Novinkou letošního ročníku byla divácká porota, skládající se ze 33 členů, která udělovala hlavní cenu Febiofestu.

Tu získal estonský snímek Magnus režisérky Kadri Kousaarové o mladém muži, který je fascinován smrtí. „Je to můj debut, nejlevnější film v estonské historii a vůbec první, co se hrál v Cannes. Spouště lidí to vadilo – prý přijde mladá blondýna a hned prorazí.“ zhodnotila svůj úspěch Kousaarová. Součástí ocenění je i částka 5 000 euro na podporu distribuce filmu v ČR. Cenu kritiky si odnesl film Petra Nikolaeva... a bude hůř.

Zájem diváků byl tradičně vysoký, na většinu produkcí bylo vyprodáno. Po ukončení promítání v Praze se festival přesunul do dalších českých a moravských měst, kde budou uvedeny jen vybrané snímky.

TEREZA JAKEŠOVÁ

Americký thriller s typicky laciným americkým koncem

„Osm lidí, osm úhlů pohledu, jedna pravda,“ je motto amerického thrilleru s názvem Úhel pohledu, který vstoupil do kin ve čtvrtek 10. dubna. Producent snímku Neal H. Moritz si jako režiséra vybral Peta Travise, známého především filmem Omagh, který vyprávěl o bombovém útoku v Severním Irsku v roce 1998. „Pete v Omaghu zachytil realitu, postavy i zvuk zcela originálním způsobem. Bylo mi naprosto jasné, že film bude v dobrých rukou,“ podotkl Moritz. Scénář je dílem debutujícího Barryho Levyho.

Jak už název filmu naznačuje, hlavní dějovou linii vnímáme z hned několika úhlů pohledu.

První z nich nás zavádí do přenosového vozu americké televize CNN, která právě vysílá přenos ze summitu ve Španělsku, kam přijíždí prezident Spojených států Ashton (William Hurt). Šéfka vysílání Rex Brooksová (Sigourney Weaverová) dělá poslední přípravu. Určuje, na jakých pozicích mají stát reportéři a fotografové. Všechno běží jako na drátku až do chvíle plánovaného proslovu. Jakmile se Ashton přiblíží k mikrofonu, ozvou se výstřely a jeho bezvládné tělo padá k zemi. Obrovská panika lidí je ještě umocněna bombou explozí. Dým z výbuchu zahálí

náměstí a zároveň i objektiv kamery.

Události jsou poté viděny z perspektivy dalších sedmi lidí, například šéfa prezidentské ochranky Thomase Barnes (Dennis Quaid), jejího člena Kenta Taylora (Matthew Fox) nebo turistu Howarda Lewise (Forest Whitaker). Teprve osmý pohled odhalí divákovi veškeré souvislosti.

I přesto, že se snímek představuje z několika odlišných hledisek, udržuje diváka po celou dobu v napětí. Film, který je plný retrospektiv, může už na první pohled působit nudně. Režisér však tento problém skvěle zvládl. V každé části příběhu najdete jiné motivy a jiné záběry. Snímek je natočený tak, že až do poslední chvíle nemůžete odtrhnout oči od plátna. Ale právě ta poslední chvíle je kamenem úrazu. Napínavý a zajímavý děj vystřídá laciný konec. Nejen, že se dozvíte, že byl postřelen falešný prezident, ale Barnesova automobilová honička s teroristy, kteří unášejí toho pravého, připomíná spíš televizní seriál Kobra 11. Nad konečnou scénou, kdy Barnes pronese: „Konečně vás mám, pane prezidente,“ se už můžete jednoduše zasmát.

ANNA HAVLOVICOVÁ

Recenze hodnocení 70 %

Psychoanalytická výstava Gregoryho Crewdsona

V Rudolfinu se právě koná jedna z nejočekávanějších událostí z oblasti fotografie a výtvarného umění vůbec. Výstava mapuje práci Gregoryho Crewdsona od roku 1992 až po současnost. Škatulka „fotografie“ je pro něj příliš těsná. Ve své tvorbě propojuje filmové, fotografické, aranžérské a vizuální postupy. Jeho cílem je zobrazovat neurozy společnosti, naše fobie a hluboko ukryté temné touhy.

Expozici otvírá sbírka Hover, která je jako jediná v černobílém provedení. Zavede nás na hollywoodské předměstí. Z liduprázdných ulic satelitu jde chlad a můžeme jen odhadovat, co se děje za zataženými záclonami na fotografiích.

Další fotografické celky už oplývají barvami. Cyklu Natural Wonders dominují přírodní motivy jako například motýli, ptáci a záhony květin. Fotky oslavují romantiku a oku libou kompozici. Do protikladu s nádechem revolvy do nich vkládá těla mršin či části lidských těl.

Následující kolekci Twilight se Crewdson definitivně vyhoupl na výsluní, ve kterém se hřeje dodnes. Na naše smysly útočí obrovská plátna plná barev a ostrých detailů. Opakujícím se motivem jsou hasiči, polonahé lidské postavy, ulice, hlína a květiny.

Odcizení a nefungující vztahů se věnuje Dream House. K vytvoření nejslavnější části Beneath the Roses byla potřeba spolupráce s maskéry, herci,

Nepojmenovaná fotografie z autorova cyklu Twilight. Foto archiv

komparisty, vrtulníky a demoliční čtou. Aby mohly snímky vzniknout, musely být uzavřeny ulice a některé budovy strženy. Výsledkem je hořící dům, automobil pokrytý květinami, či žena ležící ve vodě v přepychovém obývacím pokoji.

Vznikly fotografie, které dokáží prostoupit do našeho nitra a vyvolat mrazi-

vý pocit, nebo přivolat vzpomínku, kterou bychom rádi zapomněli. Navzdory tomu jsou díla Gregoryho Crewdsona neobyčejně krásná. Výstava potrvá do 25. května.

KLÁRA JAVŮRKOVÁ

Recenze hodnocení 90 %

Dürrenmattův Komplic Na zábradlí – „Kdo umře, ten už nespolupracuje“

Pražské Divadlo Na zábradlí uvedlo českou premiéru méně slavné hry absurdního dramatika Friedricha Dürrenmatta Komplic o vše prorůstající korupci. Svou švýcarskou premiéru sice slavila již v roce 1973, ovšem jistý časový odstup jí rozhodně neubral na naléhavosti. V českém prostředí právě naopak. Výklad režiséra Davida Czesanyho se totiž opírá o nedávnou aféru kolem podnikatele Mrázka, čímž upozorňuje nejen na absurdní stav naší politické scény, ale zároveň jakoby varoval před stále aktuální hrozbou. Lépe se orientovat v problematice pomohl tvůrcům Jan Kubice, který byl i se svým týmem z Útvaru pro odhalování organizovaného zločinu přízvavně zkoušen.

Životní příběh lidského vyhoření a ztráty morálních závazků, k níž člověk dovede prohnulost společnosti, vypráví neúspěšný vědec Doc (Igor Chmela),

který po propuštění z vědeckého ústavu využívá možnosti spolupráce s mafiánským šéfem Bossem (Leoš Noha). Vynalézá unikátní metodu, jak se rozpuštěním beze zbytku zbavit mrtvých těl – nekrodiálýzu. Obchod výrazně prosperuje až do doby, kdy se do nekalých kšeftů zapojuje zkorumpovaně působící policista Cop (Marie Spurná) a přebírá hlavní podíl ve „firmě“. Jeho záměr rozložit gang zevnitř vyplývá z jeho jednání až postupně. A daří se mu až do té chvíle, kdy počet mrtvých překročí počet živých. Netradičním obsazením ženy dokazuje Czesany, že postavu vnímá spíše jako ztělesnění morálního principu než konkrétního člověka.

Inscenace dává prostor pro mimořádné herecké příležitosti, vedle přesvědčivých výkonů hlavních protagonistů excelují v dynamických monologech zejména Vladimír Marek a Ladislav Hampl.

Celkově novátorské pojetí včetně obnažené scény Petra B. Nováka a syrové hudby Jana Moravce přispívá k intenzivnímu vyznění problematiky. Odvážný krok a zároveň nejvýraznější můstek do české současnosti představují projekce s fotografiemi špiček české politiky v kombinaci s nahrávkami Mrázkových rozhovorů (v podání Petra Čtvrtníčka a Jiřího Lábuse).

Mýlil by se ten, kdo by za příběhem hledal jen laciný thriller z mafiánského prostředí. Naopak, Komplic, kterého tvůrci zastřešili všeříkajícím podtitulem „Kdo umře, ten už nespolupracuje“, je především nesmírně silným svědectvím o prohnulosti lidské společnosti a člověka samotného.

TEREZA SEIDLOVÁ

Recenze hodnocení 90 %

Andělé ve znamení kapely Monkey Business

Každoroční ocenění Akademie populární hudby Anděl Allianz 2007 už zná své vítěze. Večerem 3. dubna v pražské O2 Areně provázal stejně jako loni Richard Krajčo, který hned na počátku nazval rok 2007 rokem návratů, a to jak úspěšných, tak neúspěšných, a v tomto duchu se také nesl celý večer. Ceny předal mimo jiné Michael Kocáb. Jeho Pražský výběr 2 se úspěšně vrátil na českou hudební scénu. Václav Neckář z bývalých Golden Kids, jejichž comeback se nezdařil, předal ocenění Matěji Ruppertovi. Dalším tématem večera byla vystoupení česko-slovenských hudebních dvojic jako např. Čechomor se Zuzanou Smatanovou či Petra Koláře s Ivanem Táslerem.

Ceny byly předány celkem v 15 kategoriích. Nejvíce si jich odnesla kapela Monkey Business, která proměnila tři ze čtyř nominací. Kategorii Zpěvák roku

navíc vyhrál její frontman Matěj Ruppert. Objevem roku se stala Markéta Irglová, jejíž vzestup na hudební nebe byl v nedávné době korunován Oscarem za nejlepší filmovou píseň. Po americkém ocenění se jí tak dostalo uznání i na domácí scéně. Diváci prostřednictvím SMS zpráv rozhodli o vítězství Anety Langerové v kategorii Hudební osobnost roku. O rozruch se postarala skupina Sunshine, protože odmítla převzít cenu za nejlepší rockové album.

Do síně slávy vstoupil in memoriam Karel Černoch, který v prosinci loňského roku podlehl rakovině. Cenu za něj s neskrývaným dojetím převzala dcera Tereza.

Ze zahraničních hostů vystoupili na slavnostním večeru německí Marquess a polsko-kubánská jazzová zpěvačka Yvonne Sanchezová.

EVA KUBÁTOVÁ

